

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravišтво, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Odločitev se bliža.

Kdo se ne spominja še živo óne radosti, da ne rečem navdušenosti, s katero je narodna naša stranka v kolu družih opozicijskih tovariših pozdravljala vstop grofa Taaffeja v ministerstvo? Ljudje z obilno fantazijo so mislili, da se bode kar na enkrat vse spremenilo in — beseda meso postala. Baš predali naših listov so bili mnogokrat jek tistega neizmerno sangviničnega optimizma, ki vsako stvar tako obračati skuša, da mu streže. Nij zameriti, da je ministerska promena mej nami toliko nadej vzbudila: saj smo dosti dolgo vzdihovali po boljših časih. Vendar se te nadeje nikakor nijso opirale na pozitivne podlage, ker grofu Taaffeju nihče nij mogel očitati, da bi bil uže Bog vé kaj za nas sturil, akopram je uže minister bil in torej prišlo imel.

Povod našemu veselju so bili negativni razlogi. Mi smo namreč največ zaradi tega pričakovali koristi od grofa Taaffeja, ker je tedaj še vladajoča stranka branila se ga na vse kriplje.

S časom se je prvotno navdušenje pač po malem uleglo, ker je državna mašina mirno po starem šla svoj pot. Najbolj poparjeni so bili naši vročkrvni politiki, ko so v preustrojenem ministerstvu našli novorojenega gospoda Stremayra, starega prijatelja nas Slovencev. Imenovanje novih članov gospodske zbornice isto tako nij bilo znamenje, da bode Taaffejeva vlada naslanjala se odločno na proticentralistično, konservativno stranko: novi vel možje so bili vzeti iz vseh strank, celó nazaj v staro absolutistično dobo je segel grof Taaffe. Ustavoverci nijso imeli uzočka pritoževati se, pa razvajanen stranki uže nij bilo po všeči, da je vlada ozirala se tudi na druga politična stališča. Pričakovati je bilo, da prestolni govor pojasni položaj, pa ogibal se je v obče vprašanj o notranji politiki, obetaje vsem nekaj, pa nobenemu nič posebe, izimši morda — Čehe. In uže to za nas nij bilo napačno.

Vsak je dobro vedel, da to polóženje v oči zbranemu državnemu zboru ne more dolgo trajati, ker bode strankarsko gibanje v zboru vlado skoro prisililo, da se izpové in odkrito pokaže, katero stranko smatra za sebi bližjo. In ob raznih volitvah, katere so se v poslednjih zborovih sejah vršile, jelo se je daniti. Te volitve so pokazale, da stranka ki se zove ustavoverna néma večine v zboru, vlada pa da stoji na strani avtonomistov. „Ustavoverci“ dolgo nijso hoteli verjeti na svojo manjino, čudijo se nengodnej premembi in imajo prav, da se čudijo, kajti pobiti so se svojim orožjem: avstrijski narodi so jih s pomočjo tistega volilnega reda, ki so si ga sami tako umeteljno priredili za svoje namene, posadili raz konja. Nespominjaje se brezobzirnih načel

svojega gospodovanja ne morejo, ali bolje nehejo umeti, da zdanja večina dela po svojej glavi, v svesti si svoje dolžnosti in svoje moči. In da bodo avtonomisti morali postopati neupogibno in jako energično, temu so dokaz izjave ustavaških novin. Za primer navajamo nekoliko besed, katere je napisala „N. Freie Presse“, pretresovaje zvezo mej Avstrijo in Nemčijo. Glasilo ustavovernih kolovodij pravi, da je „die Stammes- und Blutsverwandschaft zwischen der Bevölkerung Deutschlands und dem massgebenden Theile der Bevölkerung Oesterreich-Ungarns“ političen aksijom, katerega „zlovoljna kritika“ ne more omajati! To je dovolj jasno in zanimljivo v dvojnem obziru, jednoč sans gene spominja na zloglasne „svinčene podplate“, ki vselej na dan pridejo, kadar se Nemci bojé za svojo supremacijo v Avstriji; na drugo stran pa svedoči ta toliko najvna kolikor smela pojava, da izkustvo od poslednjih volitev nij spametovalo ustavovercev, premda so narodi glasno izrekli, ka ne dadé, da bi bila v mnogojezičnej in enakopravnej Avstriji še dalje „massgebend“ samo jedna narodnost.

Omenili smo to, da dokažemo, kako je treba previdnim biti avtonomistom v obče in našim poslancem posebe. Naš glavni smoter, v katerega morejo neprestano uprte biti nam oči, je osiguranje naše narodne eksistence, našega narodnega razvoja. Da nam eksistence ne more zagotoviti samo narodnostna postava, da mora naša skrb v polnej meri obrnena biti tudi na materialne ali „gospodarske“ interese našega naroda, naših dežel: tega nij treba poudarjati. Toda ob izboljšanjih „gospodarskih“ razmer ne smemo pozabiti na narodne svetinje. Zdanjej vladi je v prvej vrsti na tem ležeče, da izvede svoj „gospodarski“ program, kakor ona pravi; na to jedino merijo njene dozdanje predloge. Ali bode vlada tudi inicijativo poprijela za tisto zakonodavno delo, kateremu svrha je varstvo narodnih pravic? Slovanski poslanci ne bodo smeli na to čakati, ne bodo smeli odlašati tako dolgo, da vlada — pod streho spravi svojo žetev. V politiki idealizmu nij mesta in „vertrauenslosigkeit“ običajno ne prinaša baš mnogo dobička. Pravniki učé: do, ut des, državnikom pa je bilo in jim bode narobe vodilo: da, ut dem, za to treba i njim nasproti rabiti „da, ut dem — fac, ut faciam!“

Ura odločitve za vlado in — za nas se od dné do dné bliže pomika: vlada bode potrebovala naše poslance in mi smo preverjeni, da le-ti ne bodo samo — kostanja pobirali zanjo iz žrjavice. O—d.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. oktobra.

Glasi se, da se bode koncem tega meseca odpustilo domov 23.000 vojakov.

V **legetimacijski odbor** državnega zbora so bili voleni v četrtjej seji ti-le poslanci: dr. Kusy, dr. Vasaty, Styrzza, Thurnher, grof Mieroszewsky, Vetter, dr. Smolka, dr. Czerkawski Julian, grof Kinsky, dr. Grdawałd, Wiedersberg, Karlon, Pflügl, Lienbacher, Obentraut, Baum, dr. Waldert, Kowalski, dr. Jaques, dr. Menger, Kohanowski, Schier, dr. Weeber, dr. Granitsch.

V **peticijski odbor** so morali v 5. seji državnega zbora v petek 17. t. m. še enkrat voliti, ker se je pri prvej volitvi menj glasovnih listkov našlo, nego je prej poslanec glasovalo.

V klubu **pravne stranke** se je v četrtjek sklenilo za kandidate v državni sodski dvor predlagati državnega poslanca barona Ig. Giovanellija, dr. A. Rintelena, odvetnika v Gradci, in dr. F. Dominkuša, odvetnika v Mariboru.

V odbor za posvetovanje zakona zoper govejo kugo so se določili poslanci grof Margheri, Bärnfeind, Monti, Zotta in Zehetmayr.

Predvčeranjem so imeli vsi ustavaški poslanci na Dunaji skupno posvetovanje.

Adresni odbor je imel v četrtjek sejo; izmej ministrov nij bil nobeden navzočen.

Dunajske „ustavoverne“ novine so pisale, da mej ónimi, kateri nijso bili navzočni ob volitvi v adresni odbor, je bil tudi naš slovenski poslanec Obreza; to nij res, in Obreza izjavlja, da je bil tedaj pri seji in je tudi volil v adresni odbor.

Praška „Politik“ kategorično terja, naj se ministerstvo dopolni. Taaffe mora zdaj vsaj uže vedeti, katere stranke se mu je držati.

„Standard“ in „Köln. Ztg.“ trdita, da se prijateljstvo mej Nemčijo in Avstro-Ogrsko ne opira samo na površno „dorazumljenje“, ampak da sta državi sklenili uprav trdno zvezo, katerej podloga je obsirna, natanko urejena pismena pogodba. Dozdaj so inspirirane novine vedno tajile, da bi se bilo ob Bismarkovej visti v Beču kaj spisavalo, naj-novejše poročilo pa, katero prihaja iz Berlina in najbrže nij brez vsacega pomena, trdi ravno nasprotno. Mi smo uže v četrtjek minolega tedna izrekli v uvodnem članku, da se je pri dunajskem shodu gotovo skubalo nekaj prav posebnega.

Vnanje države.

Črna gora je pričela na albansko mejo pošiljati orožje in strelivo.

Iz **Belgrada** se javlja 16. t. m.: Predvčeranjem se je naznanilo poveljniku srbske mejne straže pri Kuršumlji, da se pripravlja nad 100 Arnavtov, ki bodo na Srbsko šli ropat. Srbski vojaki so Arnavte na skrivnem počakali in jih popolnoma pobili.

Bolgarski knez je sklical skupščino na dan 27. t. m. Prestolni govor bode knez sam čital.

Grški odposlanci v Carigradu so dobili nalog, dogovarjanja s Turčijo zopet pričeti in

zahtevati dolini Calamas in Penko kot mejno črto.

V **rumunske** zbornici je dne 15. t. m. Blaremburg nadaljeval svoj govor in dejal, da opozicija se v julovskem vprašanju ne vojuje zoper vlado; ako bi opozicija želela vladanje naše potegniti, lahko bi ona to bila storila ob zadnji ministrske krizi, ko se je več vodil od opozicije ponudilo osnove vlade. Koncem je očital Bratianu, da je ta slabo zastopal rumunske interese na berlinskem kongresu. Bratianu je odgovoril, da njemu tačas ni bilo znano, da se bode na kongresu obravnavalo tudi judovsko vprašanje. — Kor se kaže, se je julovsko vprašanje na Rumunskem jako poostrižilo, in da se opozicija nikakor ne bo udati Evropi. Vlada bode tedaj težko da dobila dve tretjini glasov za svojo predlogo.

Iz **Carigrada** dohajajo zopet glasi, da se je prišlo zdanje ministertvo majati, in da pride na krmilo zopet Mahmud Nedim paša, ker je suhan na njegove strani.

Iz **Pariza** se poroča, da je 23. mairav in adjunktov odstavljenih, ker so se udeleževali legitimistiških banketov.

Dopisi.

Podgradom, dne 15. oktobra. V pojasnilo članka, kojega je priobčil idrijski župan gospod V. Treven v št. 230 „Slovenskega Naroda“ od 7. t. m., izjavljam, da dopis v št. 204. „Slov. Nar.“ od 5. septembra proti gospodu dr. Baazu ni moj. Ker nečem zasledovati gosp. V. Trevena v načinu pisave, pozivljam ga samo, naj dokaže, kar je nepremišljeno prijavil. Dokler tega ne stori, smatram njegovo trditev, kakor tudi vse, kar sledi iz napačnih podlog, koje zanjo ima, za obrekovanje. Končno naj še pristavim, da bi g. V. Treven ne mogel pisati tako, ako bi mene in moje razmere vsaj nekoliko poznal.

Vaclav Kornmüller,
občinski zdravnik.

Iz **Kostanjevice** 13. oktobra. [Izv. dop.] Kakor so zadnje „Novice“ povedale, je 30. m. m. v hlevu mesarja gospoda Fr. Bučarja poginila krava, katero so kuge sumno spoznali. Gospodski je hitro vse storila, kar je potrebno, da bi se razširjanje kuge zabranilo, in upali smo, da bo ostalo le pri prvem slučaju. Ali kuga, ki je bila, tako rekoč, pri Bučarji zaprta, je našla drug pot v Kostanjevico. Gospod Marok, tukajšnji mesar, je imel neko kravo malo časa na reji v Globočicah pri nekem kmetu, ta krava je zbolela in mesar jo je tam proč vzel ter zaprl v Kostanjevici v hlev Kovačičevke, kjer sta bili še dve njegovih krav in jedna Kovačičevkina; tu je bila toliko časa, da jo je zaklal. Dne 8. t. m. se je pokazala kuga v hlevu ónega kmeta v Globočicah, kjer je bila prej Marokova krava na reji. Zbolel je vol, katerega je dala komisija pobiti in zakopati, hlev pa dobro zavarovati. Dva dni pozneje je uže poginila v Kostanjevici Kovačičevkina krava in 11. t. m. je dala komisija pobiti tudi óni hudo bolni Marokovi kravi in dve v Globočicah. Ko bi bili ljudje ubogali ukaz glavarstva okrajnega od 4. t. m., da mora vsak svojo živino zaprto imeti in da je ne sme več na pašo goniti, bi bil gotovo se smrtjo naštetih goved kuge konec. Ali ljudje, ko so zvedeli, kaj bode po mestu oklicano, so pred okl. cavanjem hitro živino na pašo izgnali, češ, da jim ne bo doma krme pojedla, ter so jo zvečer zaprli jeden tu jeden tam, ker v mesto več z njo niso smeli. Največ pa je je bilo zaprte pri bližnjem kmetu Kristofu. Vmes sta bili tudi tačas še živi —

Marokovi kravi, kateri sta najbrž kugo mej pribegle čredico zanesli. V soboto se je pokazala tudi tu bolezen, in komisija je dala pobiti dvanajst glav, ki so bile od petih gospodarjev.

Včeraj, to je 12. t. m., pa se je v novi kuga objavila v hlevu g. Fr. Bučarja; zbolelo živino so se ve da pobili, in denes v Kostanjevici ni več slišati, da bi bilo katera goveda bolna. Do zdaj je poginilo in bolnih pobitih bilo 13 goved, zraven pa še 15 zdravih in sumnih.

Včeraj smo imeli v Kostanjevici splošno zaprtje. Nihče ni smel ni ven ni notri celi dan, dokler ni županstvo dobilo iz Rudolfovega potrebnih tvarin za razkuženje. Ko se je zaprtje samo za živino pretečeni teden pričelo, je bilo toliko godrnjanja in zabavljanja; vsak je hotel bolj vedeti, da so to same bedarije, le malo jih je bilo, ki so spoznali, da so n. prave gospodskine potrebne in koristne. Včeraj pa, ko smo bili vsi zaprti, pa ni bilo nobenega godrnjanja več, ker tudi slepecem so se oči odprle. Ko bi se še kdaj kaj takega prigodilo, česar nas Bog čuvaj, bode gotovo vsak rad ubogal na prvo besedo, tako je nesreča vse oplasila.

Pri nas, kjer mesarji največ hrvatske buše koljejo, bi bilo treba izjemnih pa stalnih naredeb, da bi se nevarnost omejila. Nobenega živinčeta ne bi smel mesar prignati brez živinskega pōsa, s katerim bi se moral pr. gospodu županu izkazati. Klavna živina bi se ne smela niti z drugo pasti niti v hleve zapirati, temuč za tako živino bi morala mesarja imeti zunaj mesta hlev in zraven klavnico. Posebno pa naj bi se na to pazilo, da bi se živina ne pobijala po noči na skrivnem, kakor se je dozdaj le prerado godilo. Zdrave živine ni treba na skrivnem ubijati, bolna pa ni za mesnico. Mi plačujemo drago, zato imamo pravico zahtevati, da se nam prodaja zdravo in čedno meso; potem se ne bo konjač pritoževal, da imajo v njegove mesnici — srake mlade. Za enkrat imamo nesreče dovolj: pazite, da se v prihodnjem za časa odvrne. —

Z Brega v Istri 12. okt. [Izv. dop.]

Od vseh krajev Istre odmeva žalostni glas, kako v naši domovini materijalno blagostanje nevdružno propada. Letos se kmetom posebno hudi časi približujejo. Preteklo leto nam je toča vse potolkla, letos je pa suša naše upanje pokončala. Kamor se človek ozre, povsod je žalost; ubogi kmet bode z letošnjim pridelkom svojo družino in živino teško preredil; kaj mu ostane za prodajo, da si potrebné novce za davke in druge neizogibne troške iztrži? Res, pomilovanja je vredna tužna Istra, podobna golej pustinji; vse zelenje po gorah in dolinah umorili so vetrovi in solnčni žarki. Ljudstvo premišljuje, kako bo za naprej živelo. Vino, koruza in sočivje — vse je suša vzela. Celo vodo morajo kupovati, še vode ni za vsako potrebo, siromaki od daljnih strani jo morajo nositi na svojih ramenih. Tako je Istra v stiski na dve strani, prvič, da je slaba letina in zadrega za vodo, drugič, da so angelji in arhangelji iz irendtovskega paradiža jej čuvaji. Kaj hočete! Če po Istri pridete v mesto, vas vsak znanec, premda naroden, pozdravlja: „bonžorno šjor!“ Oj ti narodno istersko oblačilo, v katero je zašit — irredentovski pozdrav!

Domače stvari.

— (Presv. cesar) je podaril 8000 gl. v pomoč revnim prebivalcem goriško-gradiške grofije in isterske mejne grofije, katere je najhujše zadela slaba letina.

— (Nadvojvodí Frideriku) se zdravje tako ugodno boljša, da so običajna zdravniška poročila ustavljena.

— (Mestni odbor) bode jutri pretresal nekatere važne stvari. Na vrsto pride meji drugim vprašanje, ali bi kazalo odpraviti v Ljubljani tarif za meso. Dalje bode zopet enkrat od smrti vstala stara pravda, kako naj bi se izpraznjevala stranišča po našem mestu. Ker bodo mestni očetje obravnavali tudi nasvet gledé dreves iz mestne drevesnice, drznemo se opomniti, naj bi se domislili drevoreda do kolezije, če uže ne vedo kam z drevesi.

— (Ministerstvo notranjih zadev) je zaradi goveje kuge dvornega svetnika dr. Roella na Štirsko in Kranjsko poslalo za komisarja, da bode v okuženih krajih nadziral in pospeševal naredb, ki jih je treba, da se zaduši grozovita nadloga.

— (Vojaki čez zimo odpuščeni.) Dunajske novine pripovedujejo, da vojno ministerstvo namerja od vsake kompanije tistih pešpolkov, ki so na domači zemlji, za pet mesecev domu spustiti po 15 mož. Na ta način hočejo neki prištediti poldrug milijon goldinarjev.

— (Predrzna roparja,) katera sta tedni g. Mikuliniču, najemu g. Matevžetove gostilnice poleg križanske cerkve izpuliti hotela denarnik z bankovci, ujeli so uže v Logatcu. G. Mikulinič je bil tja pozvan in je ptička precej izpoznal. Sta uže na Žabjaku pod ključem.

— (Koncert v čitalnici) bode drevi ob osem uri. Igrali bodo na citre znani trije mojstri Ed. Ferschnig, J. Omulec in M. Foregg. Nadejati se je, da se bodo k prijetnej večernej zabavi v domačih prostorih zbrali vsi narodnjaki in prijatelji sviranju na citrah. Vstopnina je vsakemu prosta.

— (Uradni list) naznanja, da je članek o „Olgjevališči za učitelje v Ljubljani“, zaradi katerega je bila konfiskovana našega lista št. 235 od denes tedna, pregrešil se zopet zoper § 300 k. p.

— (Poslednje „Novice“) so bile konfiskovane zaradi male notice, nespremenjeno ponatisnene iz tržaške „Elinosti“, ki je svobodno prišla na svetlo. V opasnej notici je šlo za — trebiško-pontebsko železnico.

— (Gospod Fran Hraševac,) c. kr. okrajni sodnik na Koroškem, je na svojo prošnjo premeščen iz Sovodenj v Špital.

— (Zastopniki vseh avstrijskih kmetijskih družeb) se dne 22. t. m. snidejo na Dunaji, da se dogovoré o postavah, potrebnih na korist poljedelstva. Kranjska kmetijska družba je za svoja peverjenika v tem shodu pooblastila gg. državna poslanca tr. Poklukarja in Viljema Pfeiferja.

— (Telegrafska postaja) na Bledu je za letoš prestala.

— (Nagrobni spomenik) iz istrskega marmorja so v sredo po noči tatovi ukradli kamenorézu Petru Tomanu na Dunajske cesti.

— (Pri občinski volitvi) v Medvodah je bil izvoljen za občinskega predstojnika Jurij Cvajnar s Preske, svetovalci pa so: Lovro Kavčič iz Medvod, France Knific iz Sve-

tja, Jakop Kos se Sorce in Martin Košenina s Preske.

— (Goveja kuga) se po dolajem Štirskem vedno bolj širi; živinski semnji so povsodi prepovedani.

— (Prezgodnja zima.) Piše se nam iz Ptuj: Neznano škodo je učinil sneg, ki je zadaj dve noči in včerajšnji dan pal. Denes se je sneg jel tajati in če ne bode prihodnja noč mrzla, upamo, da je proč s snegom. Škode je največ na drevju učinjene. Grozdju ne bode dosti dejalo, ako mraz ne pride, a če bode hitro mraz nastal, potem bo trgatav slaba, kajti večina grozdja je še na trti. — Iz spodnje junske doline na Koroškem pak se nam 18. t. m. poroča: Sredo popoldne začelo je pri nas deževati, na večer pa bliskati in grmeti, in vili se je dež curkoma. Pa to nij dolgo trajalo okolo 9. ure spremenil se je dež v sneg in snežilo je celo noč, včeraj celi dan do denes v jutro. Imamo tukaj zdaj snega čez 50 cm na debelo. Sneg je pri drevju, katero je še v polnem listju bilo, strašno veliko škodo učinil, redko katero se najde, da bi ne bilo polomljeno. Ako ne skopni več, bode prav slaba za živinsko krmo, ker imajo kmetje še večidel vse zunaj, kakor repo, korenje, peso i. t. d. Dosti je tudi še ajde na polji. — Tudi na Goriškem se je zima letos zgodaj oglašila; „Soča“ namreč piše: Preteklo noč je do polnoči tulil vihar po goriških ulicah, da ga je bilo grdo poslušati; pometal je nekoliko dimnikov in sem ter tija marsikaj pobil in polomil; — nekemu slovenskemu trgovcu na Travniku je nekda odtrgal — italijansko firmo. Zopet božji prst! — Po polnoči se je strast vetrov podela, a ko smo davi ustali — zablščalo se nam je od Čavna in tudi nižjih vrhov okolo Gorice in mrzla sapa nam je udarila v obraz. — Sneg je padel do sv. Katarine nad Solkanom; nebo se je zvedrilo — in zdaj čutimo, da nas je zima zajela, veliko brže, nego smo jo pričakovali in kakor nam je ljubo.

— (O vremenu in letini) se nam s Pregrada 16. t. m. piše: Včeraj, 15. t. m., je pričelo tu deževati, po noči je pa strašno grmelo, a denes v jutro vstali smo na belo. Čuditi se je, kako naglo se je vreme spreobrnilo. Zadnje dneve imeli smo kaj lepe, branje po vinogradih je šlo lepo izpod rok, zdaj je pa kar na mah vse pod snegom. Po graščinskih vinogradih je še dosti grozdja, kakor i po njivah mnogo korusze, zdaj se ve da je vse pod snegom, kar pa tukajšnje posestnike čisto nič ne plaši. Mraza sicer nij, ter nadejati se je, da kakor hitro neha sneg mēsti, bode pali sneg takoj skopnel in moglo se bode spet pobirati lepo in zdravo grozdje. V mnogih kletih se uže dobi letošnja kaj dobra kapljica, katera se po kostanju kaj dobro užiti dá. Starino se pa uže jako prezira, akoravno jo je še take, ki je še mošt, kajti lani so še po sv. Martinu eni brali, torej oni mošt je še uvijek mošt, kajti Martin ga nij krstil.

— (O vinske letini) nam pišejo s Krasa: V Dolini, Borštu, Ricmanjih in Boljanci se je letos pridelalo dobrega in močnega vina. Cena je belemu od 10 do 13 gold., črnemu od 11 do 14 gold. po starej meri. Vabimo stare znane vinske kupce, naj pridejo nas obiskat.

— (Tatinsko gnezdo) iztaknili so v Bovšah v občini Škofja vas pri Vojniku. Tu

so bili baje tisti roparji in tatje, ki so hodili v Dramlje ropat in krast.

— (Za pogorelce v Sarajevu) na bralo je milodarov c. kr. namestništvo štajersko po svojem drugem izkazu 2582 gold.

— (Slovenska tiskarna v Mariboru), prej last g. J. Pajka, se bode po dražbi prodala pod sodnijski nastavljen ceno 4936 gl. dré 21. oktobra. Dražbar ima položiti 500 gl.

— (Duhovenske spremembe.) V lavantinske škofiji: G. Alojzij Kreft je postal provizor na Kalobji; g. Matija Freč pride za I. kaplana v Vozenico; g. Gregor Hrastl za kaplana v Laporje, in g. Jožef Kotnik za kaplana v Ulimije. — Umrl je o. minorit Karel Čučko, vikar slovenske fare na Ptui, 6. t. m.

— V Poreške škofiji: Častna kanonika sta postala gg.: Jan. Vesnaver, župnik-dekan v Montoni, in Jan. Pesante, škofijski kancelar in konzist. svetnik. G. Klemen Richter, administr. v Fasani je postal provizor v Labinu in g. Bern. Maluša, sedaj v pokoju, bode administr. v Fasani. G. Frančišek Rocco, subsid. kapitel-ski v Labinu, gre za duhovn. pom. v Rubin. G. M. h. Samelič, kaplan v Marzani, gre za župnijskega administr. v Pomeriji. G. Blaž Kosara, administr. v Novem gradu je postal kaplan v Marzani in bo oskrboval tudi duhov-niji Lavarik in Montibij. G. Jan. Velnič, kaplan v Pornjani, gre v Novi grad (Castrum novum) za oskrbnika. G. M. h. Ceron, admin. v Pomeriji, gre v pokoj za 6 mesecev.

— (Požar v Vertobji) Na do zdaj neznan način je prišel predzadnja sobota popoldne goriti Štef. Jarčev hlev v dolnji Vertobji; koj za njim se je vnel drug hlev necega Živica, ki je bil s prvim v dotiki. V velikej nevarnosti so bila tudi druga sosednja poslopja, a naglej in zdatnej pomoči vaščanov, žandarjev in goriške požarne straže zahvaliti se je, da se nij nesreča razširila; kajti gasilci so storili vse, kar se je dalo, da so ogenj omejili na omenjena bleva, katera sta z vsem kar je bilo notri, do tal pogorela. Oba pogorelca sta bila zavarovana. „Soča“.

— (V premogokopu v Liešah) je 30. m. m. unesrečilo se pet delavcev. Trije so takoj mrtvi ostali in sicer: Jurij Kraker, France Pistotnik in Jože Videmšek. Prva dva bila sta oženjena in zapustila sta 6 malih otrok. Dva sta nevarno ranjena, Lenard Vilič in Jože Vastl. Pogreb je bil veličasten. To je prva večja nesreča bila, katera se je pri tem premogokopu od njegovega začetka pred več ko 60 leti pripetila.

Razne vesti.

* (Kakšni so na Angleškem sodniki.) V Edinburgu je bil obsojen neki John Lawrence zaradi postopanja v prisilno delarno. Tam je vse orodje polomil, katero so mu bili dali v njega célico. Pred sodce poklicanega so vprašali, kakšen vzrok je imel, da je zlobno poškodoval potrebna orodja. Lawrence je dejal, da je to storil nalašč, jedino za to, da bi opozoril sodnije na žalostna stanja po delarnicah. V célici mojej je bilo takó mraz, da mora vsakdo, posebno, ako je slabo oblečen, kar obupati. Sodnik je vprašal nadzornika, ali je to resnica, in le-ta mu je odvrnil, da v imenovano célico res ne prihaja toliko toplote, kolikor je potrebuje pošteno zdrav človek. Druzega dné gre sodnik sam v delarno in se dá odvesti v dotično célico. Na konci dolgega temnega hodnika mu odpró majhena vrata, iz katerih puhne zaduhel smrad v nos prišlecem. Sodnik pogleda na uro in pravi: „Ziaj je dve! Želim, da me 6 ur zaprete tu notri. Pred 8. uro nimate priti pó-me.“ Ujetničar je spočetka menil, da se gospod sodnik le šali, a

skoraj je izpoznal ozbiljno mišljene njega besede in ga je zaklenil v uječo. Ko mu je ob 8. odpahnil vrata, je odšel sodnik niti besedice rekši domov, a njega klopotaanje z zobmi in višnjeve ustnice ter otrpneli udje so dovolj pričali da mu je bilo precej mraza trpeti v zaporu. Druzega dné je bil Lawrence zopet pozvan k sodniku. Po hudem kašljanji izpregovori poslednji: Žal mi je, da vas moram izpustiti. Za to imam dva uzroka: prvič sem se prepričal, da je bivanje v vašej célici hujše, nego ste mi ga bili popisali vi, opravičujoč svoje dejanje. Drugič za to ker sem si v tem sibirskem mrazu nakopal na glavo hud náhod. Smatral sem si v namreč v dolžnost, da se prepričam o naznačenih mi razmerah sam, kajti, komur je razsojati o pritožbah, treba, da osobno preišče stvari in se prepriča, v koliko so resnične. —

Trebet.

17. oktobra:

Pri Slovci: pl. Herman, Zebal iz Gradca. — Löwinger iz Kanže. — Spitzer, Gelsel, Deutsch, Kotarbo iz Dunaja.

Pri Matiji: Löffler iz Dunaja. — Militsch iz Trsta. — Bartolič, Issmer, Brünner iz Dunaja. — Gürtler iz Celovca. — Pisch, Bajardi iz Gradca. — Heyer, Freistadt, Anschitz, Mraula, Goldschmidt, Just, Mandl iz Dunaja.

Pri bavarskem dvoru: Fajdiga iz Celja. Pri avstrijskem cesarji: Omuletz iz Celovca. — Terschnig iz Maribora.

Dunajska borza 18. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	68 gld.	10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	69	35	„
Zlata renta . . .	81	—	„
1860 drž. posojilo . . .	126	90	„
Akcije narodne banke . . .	837	—	„
Kreditne akcije . . .	263	80	„
London . . .	117	15	„
Srebro . . .	—	—	„
Napol. . .	9	33 1/2	„
C. kr. cekini . . .	5	59	„
Državne marke . . .	57	85	„

Mali oglasnik.

Prodá se: Vila v Celji; zemljišče na močvirju v Ljubljani; oprava za prodajalnice, pušpan, staro orožje in hišna oprava. **Kupi se:** nepotrato ognjišče za prestaviti. **V najem se vzeme:** „auskocht“; **v najem se da:** letna stanovanja, mesečne sobe, prodajalnice in magazini; **službe iščejo:** gozdni varuhi, pisarji, comptoirist, komf, voznik, hlapei, gospodarice, kuharice, dekle, natakarice; **sprejmo se:** učenci v špicerijske in prodajalnice s suknenim in železnim blagom. (493) Natančnejše pové in druga oznanila sprejema Franc Müllerjev Annoncen-Bureau v Ljubljani.

Učiteljske službe.

U ovom školskom kotaru su izpražnjene sledeće učiteljske službe:

1. Učitelja II. vrste na jednorazrednici u Mateniji sa slovenskim učnim jezikom;

2. Učitelja III. vrste na jednorazrednici u Tatreh sa slovenskim učnim jezikom;

3. Učitelja III. vrste na jednorazrednici u Rukavcu sa hrvatskim učnim jezikom.

Sa ovimi službami su sakupljeni dohodci utemeljeni zemaljskim zakonom za Istru od 3. novembra 1874 br. 30, odnosno od 10. decembra 1878. Oni, koji traže za podeljenje jedne ili druge ovih službah prositi imaju redno dokumentirane molbenice, ako su jurve u službi, tragom predpostavljene oblasti, ako još ne služe, ravnim putem najdalje do 20. novembra t. g. na ovo c. k. kotarsko školsko vjeće odpremiti. (492—1)

C. k. kotarsko školsko vjeće.

Voloska, dné 15. oktobra 1879.

Podpisane priporočá vsake baže

godbenih instrumentov

po najnižjih cenah. (479—2)

Gesli prodajem po 4 do 5 gld., uložene po 6, 7, 8 do 20 gld.

Kitare po 5 do 15 gld.

Citre z 31 strunami po 10 gld., od palisandrovega lesa 15 do 20 gld., uložene 22 do 30 gld., s stroji od 35 do 40 gld.

Flavte od 2 gld. do 20 gld.

Potem vsake vrste instrumentov od medij ter vse, kar se potrebuje pri godbi.

P. t. občinstvu se priporočá uljudno

Jožef Ribič,

stanujoč v Ljubljani na starem trgu hiš. št. 34.

Gostilna „pri lipi“

v judovskih ulicah št. 5.

Zmornu fušno izvratno carsko pivo,
čez ulico po 22 kr. liter, v gostini po 24 kr.
Najboljše dolensko, bizelsko, istrijsko in
štajersko vino.
Izvrstna kuhinja, dobra obdružba in vse
po ceni.

Spoštovanjem
Karel Simon,
gostinar.

(456-4)

Prava

anaterinina voda za usta

zoper krvavenje zobnega mesa.

Gospodu **J. G. Popp-u**, c. kr. dvor-
nemu zdravniku za zobé, na Dunaji, Stadt,
Bognergasse 2.

Vaše blagorodje!

Znaoč, da mi je vaša anaterinina
voda za usta že čestokrat pomagala zoper
krvavenje mojih zob, prosim vašo blago
rodnot mi povratno s poštnim povzetjem
1 sklenico vposlati. (41-3)

Štovano

Arnold Hottinger,

oskrbnik na Althofu, pošta Krumpach,
čez Wr.-Neustadt.

Zaloge imajo v Ljubljani, vse le-
karne kakor tudi gg. *Ant. Krisper, Ed. Mahr,*
J. Karinger, F. M. Schmitt, V. Petrič, L. Pir-
kar, P. Lassnik, Terček in Nekrep; v Po-
stojni: *J. Kupferschmidt;* v Skofje
Loki: *C. Fabiani;* v Kočevju: *J. Braune;*
na Krškem: *F. Bönches;* v Idriji: *J.*
Warta; v Kranji: *K. Savnik;* v Litiji:
Mühlwenzel, lekar; v Metliki: *Matterjev*
nasledniki; v Novem mestu: *D. Rizzoli*
in *J. Bergmann;* v Radovljici: *A. Roblek;*
v Kamniku: *J. Močnik;* v Črnomlju:
J. Blazek; v Vipavi: *A. Deperis.*

Morske ribe.

Ker je nastopil zopet hladnej čas, pričelo se
je zopet razpošiljanje morskih rib, ter pro-
dajem:

sveže izčiščene lupace (Schellfisch), popuhlje (Dorsch),
cabliau, tako zvane morske
jezike
okajene suhe slanike . . . . . zabojs 5 kilo gl. 1.80,
morske jezike . . . . . " 5 " " 2.-,
labske jegulje . . . . . " 5 " " 6.-,
jegulje, marinirane . . . . . sodček s 5 " " 4.-,
slanike marinirane za speči . . . . . " 5 " " 2.60,
lupace, marinirane . . . . . " 5 " " 2.60,
morski raki v škatljah, 9 škatelj a . . . . . 1/2 " " 4.15,
Lososi 10 " a . . . . . 1/2 " " 4.10,
Islandske ribe roulade . . . . . " 5 " " 2.40,
Ruske sardine . . . . . " 5 " " 1.85,
Christiania-Anchovis, 40 (kom.) . . . . . " 5 " " 2.40,
ff debelo-zrnati uralski kavijar, sodček a 4 kilo
netto gl. 7.80,
ff debelo-zrnati uralski kavijar, sodček a 2 kilo
netto gl. 4.50,
ff debelo-zrnati uralski kavijar, sodček a 1 kilo
netto gl. 3.-

Vse franco na vsak pošni kraj v Avstro-Ogerskeje.
Obširne cenilnike in navod za kuho zastonj.

Ottensen poleg Hamburga.

(490)

A. L. Mohr.

Umeteljni vrtar,

ki izvrstno vse v njegovo stroko pripadajoče stvari
izdejuje in je preskrbljen z veliko svežimi cveti-
cami, priporoča se p. n. običnostu in svojim česti-
tim naročnikom za izdelovanje

šopkov in mrtvaških vencev

prav po znižane ceni, elegantno in hitro. Šopki
se dobivajo od 20 kr. do 15 gl. Mrtvaški veneli
od 50 kr. nadalje kakor kdo želi.

Dobi se tudi vse drugo, kar pripada v svežo
cvetičarstvo, elegantno in po ceni. Vnanje naročbe
izvršujó se točno.

Nadalje more poslužiti tudi z mnogimi velikimi
in malimi domačimi in tujimi dekoracijskimi rastli-
nami, ter prevzeme prav po ceni **olepšavanje**
grobov pri sv. Krištofu za vernih duš dan in mrt-
vacev, kakor tudi **okinčanje sob za ples** in v
obče za vsakojake slavnosti. Cena za **dekoracijo**
mrličev je za 1. razred 6 gl.; za drugi 4 gl. in
za 3. razred 2 gl. Za vsak razred pak se da
prav lepe rastline. Prevzamam tudi oskrbovanje
namiznih šopkov proti mesečni plači. Koncem
se dobé tudi v ceno različne **rastline za sobo**.

Mnogobrojnih naročeb prosi udano

Alojzij Kersika,

umeteljni in vrtar za trgovino, na
poljanskej cesti št. 12, nova.

(491-1)

Bergerjevo medicinično milo iz smole (Theerseife),

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se na Avstro-Ogerskem,
Francoskem, Nemškem, Holandskem, v Švici in na Rumun-
skem itd. že 10 let se sijajnim uspehom zoper

izpuščaje na životu vsake vrste,

kakor zoper vsako nečistost na polti,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste,
tolstni tok, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rudeč nos,
ozebljino, potenje nog, in zoper vse zunanje otročje bolezni na glavi.
Vrh tega se še vsakemu priporoča kot polt čistilo sredstvo za umivanje.

Cena jednega kosa z navodom kako se rabi 35 kr.

Bergerjevo milo iz smole ima 40% koncent. smole iz lesa,
je skrbno narejena ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki
se v trgovini nahaja, razlikuje.

Da se prekanjenju izogne,

zahteva naj se v lekarnah
določno
Bergerjevo milo
iz smole,

ter naj se pazi na zeleni
zavitek in tukaj pona-
tiseno varstveno
marko.

Jedini zastopnik za domače in tuje dežele:

lekarnar **G. Hell** v **Opavu**,
kamor naj se pošiljajo naročila in vprašanja.

Glavna zaloga za Ljubljano v lekarnah J. Svoboda in G.
Piccoli; potem v lekarnah v Idriji, v Kranji, v Novem
mestu, v Radovljici in v Kamniku. (488-1)

M. Neumannova velika zaloga narejene obleke.

Za gospode:		Za dečke:	
Suknene zimske suknje . . . gl.	16	Suknen menčikov . . . . gl.	10
Sukneni menčikovi	20	Suknene obleke	12
Menčikovi iz lodna	14	Črne obleke	16
Moderna obleka	22	Lovske suknjice od lodna	4
Črna obleka	26	Zimske suknene hlače	4
Jesenske površnje suknje	12	Za otroke od 2 do 8 let:	
Lovske suknjice iz lodna	7		
Suknene hlače	7	Obleke iz klobučine brez	3-50
Ponočne suknje	10	hlače	4-50
Reithofferjev dežni plašč	9	Lovske obleke s hlačami	6-1
		Suknena obleka s hlačami	7-1
		Površnje suknje	7-1

Za gospé najnovejši paletoti z Dunaja:

Suknje po obliki za gospode od palmerstona . . . . . od gl. 6 do gl. 24
Suknje po obliki za gospode, ratinaste ali šopkinaste . . . . . " " 10 " " 20
Suknje po obliki za gospode, iz suknja stisnjenega . . . . . " " 14 " " 33
iz vravnane preje . . . . . " " 9 " " 22
Moderni dežni plašč od suknja . . . . . " " 8 " " 18
Elegantne ponočne suknje od klobučine . . . . . " " 8 " " 18

priporoča

M. Neumann,

v Ljubljani, slonove ulice št. 11.

Izvanjska naročila se s povzetjem natanko izvršujó, in
ono, kar se ne dopade, brez ovire zamenj. (473-3)

Skoraj zastonj!

Od konkurzne uprave nedavno na nič prišle velike angleške
fabrike za britanija-srebro dobili smo nalog, da naj vse pri nas v za-
logi ležeče blago od britanija-srebra za majhno povračilo voznine in
1/4 dela plače delavske, oddamo.

Proti vposlanju svote novcev, ali pa tudi proti povzetju samo
6 gl. 75 kr. le kot povračilo voznine od Angleške do Dunaja in
kot neznaatni del delavske plače, dobi vsakdo sledeče za četrti del
reelne vrednosti, **skoraj zastonj**, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih **namiznih nožev**, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrno-jeklenimi ostrinami.
- 6 " jako finih **vilic**, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 " težkih **žlic** za jedi od britanija-srebra.
- 6 " **žlic** za kavo od britanija-srebra, najboljše kvaliteti.
- 1 masivni **zajemalec za mleko** od britanija-srebra.
- 1 **teški zajemalec za juho** od britanija-srebra.
- 6 **podstavkov** za nože od britanija-srebra.
- 6 kom. **Viktorija podstavkov**, fino cizelirani.
- 2 krasna **namizna svečnika** od britanija-srebra.

50 kom. Vse te reči so izdelane iz najfinejšega britanija-srebra, ki
je na celim svetu jedina kovina, katera ostane večno bela, in se od
pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, **za kar**
se garantuje. (338-12)

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah:
General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken:
Blau & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.

Vseh teh 40 komadov, ki
so veljati preje 25 gl.,
stane zdaj vseh 40 ko-
madov skupaj le
gl. 6.75.